

KVALITETSDEKLARATION

Offentligt ägda företag

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0108

Referenstid

2016

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	3
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	10
Bilaga 1: Målvariabler	11
Bilaga 2: Redovisningsgrupper	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att göra en sammanställning av företag som ägs av kommun, landsting och stat. Statistiken redovisar bland annat antal företag, antal anställda och olika typer av ekonomiska uppgifter om företagen. Statistikens huvudsakliga användningsområde är som underlag till analyser av hur de offentligt ägda företagen utvecklats över tid.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Finansdepartementet är beställare och en av huvudanvändarna av denna statistik. Sveriges kommuner och landsting (SKL) är en annan viktig användare. Statistiken utgör ett underlag för analys av hur de offentligt ägda företagen utvecklats över tid. Statistiken används även som underlag för att uppdatera ägarkoder i SCB:s företagsregister.

Intresset för statistiken är även stort bland kommuner och landsting. Detta för att kunna göra olika typer av jämförelser dem emellan.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna beskriver beståndet av offentligt ägda företag som är verksamma under den aktuella referensperioden. Även olika ekonomiska uppgifter från företagets verksamhet redovisas.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av företag som till minst 50 procent ägs av kommuner, landsting eller stat. Företagen ska dessutom ha bedrivit verksamhet under referensperioden. Målpopulationen motsvarar väl intressepopulationen hos undersökningens kända användare.

Målobjekt och observationsobjekt är de enskilda företagen.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är ekonomiska uppgifter från företagets resultat- och balansräkningar (bilaga 1). Även variabler som antal företag, antal anställda samt nyckeltal (avkastning på eget kapital och soliditet) ingår bland målvariablerna.

Målvariablerna överensstämmer med observationsvariablerna. Det finns inga kända skillnader mellan intresse- och målvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är framför allt antal, samt summa uttryckt i miljoner kronor. Dessutom redovisas nyckeltal i form av kvoter.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas i ett antal olika typer av redovisningsgrupper:

Ägarkategorier

- Kommunägda företag
- Landstingsägda företag
- Statligt ägda företag

För mer information om indelning av ägarkategorier se Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MiS 2014:1](#), avsnitt 4 *Standard för indelning efter ägarkontroll 2000, ÄGAR 2000*.

Den officiella statistiken avser de företag där den offentliga sektorn har ägarkontroll, dvs. ett ägande av minst 50 procent av aktier och andelar. Om 50 procent ägs av staten klassas det som statligt ägt. I de fall där landstingens andel och kommunens andel är lika räknas företaget som landstingsägt.

Regioner

Statistiken redovisas efter företagets säte i följande regioner:

- Riket
- Län
- Kommuner

Dessutom redovisas statistiken för olika kommungrupper baserade på [SKL:s kommungruppsindelning](#)

Sektorer

Statistiken är även uppdelad på följande sektorer:

- Näringsliv
- Offentlig förvaltning

Juridiska former

Dessutom redovisas statistiken efter olika juridiska former. För mer information om juridiska former se Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik [MiS 2014:1](#), se avsnitt 5 *Indelning efter juridisk form*.

- Aktiebolag
- Handelsbolag/Kommanditbolag
- Ekonomisk/Ideella föreningar
- Stiftelser

Slutligen så redovisas statistiken fördelad på branscher. Branschindelningen definieras enligt Standard för svensk näringsgrensindelning ([SNI](#)). Se bilaga 2 för en förteckning över vilka branscher som används i redovisningen.

1.2.5 Referenstider

Referensperiod är kalenderåret 2016.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

När det gäller företagsbeståndet så har kvaliteten de senaste åren förbättrats avsevärt, även om det till viss del fortfarande förekommer brister i beståndet. Det finns även i vissa brister om hur stora andelar som ägs av respektive kommun/landsting.

När det gäller ekonomiska uppgifter som hämtas från det *Standardiserade räkenskapsutdraget (SRU)* via undersökningen *Företagens ekonomi (FEK)* saknas det i vissa fall uppgifter, framför allt juridiska former som inte är aktiebolag.

Totalt sett bedöms ändå tillförlitligheten i statistiken hålla en hög nivå.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är att företagsbeståndet kanske inte är helt komplett. Detta kan bero på att kommunerna och landstingen inte redovisat samtliga företag de har ägarandelar i.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken eftersom det är en totalundersökning där samtliga kommuner och landsting ingår. Den statliga delen hämtas från SCB:s företagsregister.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen består av samtliga företag där kommun och landsting har ett ägande på minst 10 procent. I ramen ingår även företag som enligt SCB:s företagsregister är statligt ägda. Ramen är den största osäkerhetskällan i undersökningen och kan riskera både över- och undertäckning.

En övertäckning kan uppstå när ett tidigare kommun- eller landstingsägt företag avyttrats utan att företagsbeståndet korrigerats innan det rapporteras in till SCB.

Undertäckning kan uppstå av nya företag, eller företag som saknar någon majoritetsägare. Risker kan då uppstå att dessa företag inte redovisas i företagsbeståndet som rapporteras in till SCB.

På senare år görs dock vissa kompletteringar med hjälp av andra källor, främst årsredovisningar. Ramen har på detta sätt blivit mer komplett än för tidigare år

2.2.3 Mätning

De ekonomiska uppgifterna avseende resultat- och balansräkning erhålls från undersökningen *Företagens ekonomi (FEK)*. I FEK fungerar mätningen bra för de uppgifter som baseras på det *Standardiserade räkenskapsutdraget (SRU)*. Dock

kan det förekomma vissa brister i dessa uppgifter genom att företagen kan ha lämnat felaktiga uppgifter, eller att det kan ha blivit fel vid registreringen av uppgifterna. I de fall SRU saknas görs en imputering. Vår uppfattning är dock att detta inte är något stort problem som påverkar statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet kan bestå i att företagsbeståndet inte är komplett. För det andra finns också ett bortfall av SRU-uppgifter. En bedömning är dock att bortfallet är en osäkerhetskälla som är försumbar.

2.2.5 Bearbetning

Viss kvalitetshöjande justering sker av de ekonomiska uppgifterna genom rimlighetskontroller och summeringskontroller. Företagens årsredovisning används för detta arbete. Ett kompletteringsarbete avseende beståndet av företag genomförs också. I de fall det finns en majoritetsägare så sätts en ägarkod maskinellt. I de fall där ett företag inte har någon majoritetsägare görs en manuell granskning och bearbetning för att kunna sätta en ägarkod på företaget.

2.2.6 Modellantaganden

Något modellantagande görs inte av företagsbeståndet. Däremot görs vissa modellantaganden i den underliggande undersökningen *Företagens ekonomi* varifrån de ekonomiska variablerna hämtas. Uppräkning av de ekonomiska variablerna sker utifrån hur företaget ser ut. Objektbortfall 0-9 beskriver hur ev. bortfall hanteras:

- 0 och tomt= ej bortfall
- 1=imputerat på 5 siffernivå
- 2=imputerat på 4 siffernivå
- 3=imputerat på 3 siffernivå
- 4=imputerat på 2 siffernivå
- 5=manuellt utvald imputeringsgrupp
- 9=imputerat med föregående års uppgifter

För mer information om hanteringen av bortfallet, se [Företagens ekonomi](#)

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras i början av december vilket är ungefär tolv månader efter aktuellt redovisningsår. Framställningstiden är ungefär två månader.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in och redovisas årligen.

3.3 Punktlighet

Publicering sker i enlighet med gällande publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultatet från undersökningen publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/OE0108. Uppgifter publiceras i Statistikdatabasen, som en statistiknyhet och i Exceltabeller.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Det är möjligt att på uppdragsbasis få tillgång till mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats. Se kontaktinformation i slutet av detta dokument.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i Statistikdatabasen och även i Exceltabeller.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Framtagning av statistiken (SCBDOK)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/OE0108, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Det är svårt att jämföra med tidigare år eftersom det under årens gång skett en rätt omfattande komplettering av kommunägda företag. Vidare har vissa variabelförändringar i resultat- och balansräkningen skett under senare år. Sedan år 2015 redovisas delar av statistiken uppdelad på sektorerna Näringslivet respektive offentlig förvaltning. Denna uppdelning har inte gjorts tidigare varför en jämförelse är omöjlig.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

God jämförbarhet föreligger mellan de olika redovisningsgrupperna.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

I undersökningen *Räkenskapssammandrag för kommuner* ingår i delen som avser koncernredovisning de kommunägda företagen. Där ingår som regel företag där det kommunala ägande uppgår till minst 20 procent. Dessutom räknas transaktioner bort som görs mellan kommunen och de av kommunen ägda företaget.

Vad gäller de statligt ägda företagen publicerar regeringen följande rapport:

[Verksamhetsberättelse för bolag med statligt ägande 2016](#)

Rapporten är dock inte helt överensstämmande med denna statistik, det finns betydande skillnader. Bland annat görs i regeringens rapport en konsolidering till koncernnivå. I rapporten ingår företag med en ägarandel på minst 20

procent. I den här publicerade statistiken görs ingen konsolidering till koncernnivå och endast företag som ägs till minst 50 procent ingår.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Redovisningen av de ekonomiska uppgifterna sker i miljoner kronor, vilket kan ge upphov till vissa avrundningsdifferenser som kan minska den numeriska överensstämmelsen.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB:FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Statistiken som redovisas på SCB:s webbplats avser företag där den offentliga sektorn har ägarkontroll. I normalfallet innebär detta att den offentliga sektorn ska äga minst 50 procent av aktier, andelar eller liknande. Företag där den offentliga sektorns ägarandel är under 50 procent är dock inte att betrakta som officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras varken inom EU eller inom annan internationell organisation.

F Historik

Undersökning av kommunägda företag har genomförts sedan 1966. Från början vartannat år, men från 1973 har undersökningen genomförts årligen. Till att börja med undersöktes endast förekomsten av kommunägda företag, företagsform och verksamhetsområde. Sedan 2002 ingår även landstingsägda företag och från 2006 ingår även statligt ägda företag. Det ekonomiska avsnittet byggdes i och med 1988 års undersökning ut till en mera heltäckande bild av företagens bokslut.

Sedan 2005 har statistiken kompletterats med uppgifter som hämtats från andra källor, främst årsredovisningar. Detta för att få ett mer komplett register över offentligt ägda företag.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Caklin Doganson
E-post	offentlig.ekonomi@scb.se
Telefon	010-479 68 24

Bilaga 1: Målvariabler

Resultaträkning

Omsättning
Övriga rörelseintäkter
Rörelsens kostnader
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR
Avskrivningar
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR
Finansiella intäkter
Finansiella kostnader
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER
Bokslutsdispositioner
Skatt
ÅRETS RESULTAT

Balansräkning

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR
Mark, byggnader, tekn. anläggningar
Maskiner och inventarier
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Aktier och andelar
Långfristiga fordringar
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Omsättningstillgångar
Förråd och lager
Övriga kortfristiga placeringar
Övriga kortfristiga fordringar
Kassa och bank
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR
SUMMA TILLGÅNGAR

EGET KAPITAL
OBESKATTADE RESERVER
Avsättningar till pensioner
Övriga avsättningar
SUMMA AVSÄTTNINGAR
LÅNGFRISTIGA SKULDER
Leverantörsskulder
Övriga kortfristiga skulder
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL

Bilaga 2: Redovisningsgrupper

Redovisning av branschgrupper görs enligt följande indelning

Kommunägda företag

Bransch	SNI-kod
Energi och vatten	35-39
Handel, hotell och restaurang	45-47, 55-56
Transport och kommunikation	49-53, 58-63
Företagstjänster och fastighetsverksamhet	68-82
Utbildning, vård och omsorg	85-88

Landstingsägda företag

Bransch	SNI-kod
Transport och kommunikation	49-53, 58-63
Företagstjänster och fastighetsverksamhet	68-82
Utbildning, vård och omsorg	85-88

Statligt ägda företag

Bransch	SNI-kod
Tillverkning och utvinning	05-33
Energi och vatten	35-39
Handel, hotell och restaurang	45-47, 55-56
Transport och kommunikation	49-53, 58-63
Företagstjänster och fastighetsverksamhet	68-82